

PAPER DETAILS

TITLE: Adile Sultan ve Elizabeth Barett Browning' e ait Ask Temali Siirlerin Edebi ve Kùltürel Baglamda Karsilastirmali Tahlili

AUTHORS: Ahmet Karayonca

PAGES: 19-28

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3963906>

Âdile Sultan ve Elizabeth Barrett Browning' e ait Aşk Temalı Şiirlerin Edebi ve Kültürel Bağlamda Karşılaştırmalı Tahlili¹

Ahmet Karayonca²

Öz: Âdile Sultan ve Elizabeth Barrett Browning on dokuzuncu yüzyılda doğmuş çağdaş şairlerdir. Her ne kadar genel olarak, 19. Yüzyılda Osmanlı ve İngiltere'de erkek egemen toplumun gereği olarak sadece erkeklerin eğitim alabildiği zannedilse de varlıklı ailelerin kızları çok iyi eğitim alabiliyordu. Bu yüzden Âdile Sultan ve Elizabeth Barrett Browning varlıklı ailelerde yetişmeleri hasebiyle iyi eğitim almış kadınlardır. Aldıkları eğitim gereği bir çok eser kaleme almışlardır. Âdile Sultan, Osmanlı hanedanındaki tek kadın şairdir ve şiirleri Mevlevî geleneğine dahil edilebilir. İlahî aşk, tasavvuf ve didaktik şekilde şiirleri bulunmaktadır. Çalışmamızda iki şaire ait aşk temalı şiirler karşılaştırmalı edebiyata göre incelenmiştir. Âdile Sultan'ın ağabeyi Sultan Abdülmecid döneminde dış ilişkiler Fransa'dan, İngiltere'ye kaymıştır. Âdile Sultan'ın Aşk konulu gazelinde Allah aşkı, O'na aşkın halleri ve aşığa öğütler yer almaktadır. Mevlevî şiirlerine dâhil edilebilir. Elizabeth Barrett Browning Viktorya dönemi şairesi olmasına rağmen Romantik dönemin özelliklerine göre Love şiirini yazmıştır. Şiirde aşkın gereği ve aşığın duyguları işlenmektedir. Bu şiiler zor anlaşılan, şairlerin yoğun duyguyla yazdıkları şiirlerdir. İkinci grup aşk şiirlerinde ise şaireler mutlu ve bunu paylaşmak ister görünmektedirler. Âdile Sultan'ın şiirleri tamamen ilahi aşkı işlerken, Elizabeth Browning şiiri beşeri aşkı da işlemektedir. Şiirler arasında çok benzeyen mısralar olsa da bu şairlerin birbirlerinden etkilendiklerini göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşk, Sevgi, Fedakârlık.

Abstract: Âdile Sultan and Elizabeth Barrett Browning are contemporary poets born in the nineteenth century. Although it was generally thought that only men could receive education due to the male-dominated society in the Ottoman Empire and England in the 19th century, daughters of wealthy families could receive a very good education. Since they grew up in wealthy families, both Adile Sultan and Elizabeth Barret Browning are well-educated women. They wrote many literary works due to the education they received. Âdile Sultan is the only female poet in the Ottoman dynasty and her poems can be included in the Mevlevî tradition. There are poems on divine love, mysticism and didactic style. In our study, love-themed poems of two poets were examined according to comparative literature. Âdile Sultan's ghazal about love includes the love of God, the states of those in love with Him, and advice to lovers. It can be included in Mevlevi poems. Although Elizabeth Barrett Browning was a Victorian poet, she wrote the poem Love according to the characteristics of the Romantic period. The necessity of love and the feelings of the lover are discussed in the poem. These poems are poems that are difficult to understand and written by poets with intense emotion. In the second group of love poems, the poets seem happy and want to share their happiness. While Âdile Sultan's poems deal entirely with divine love, Elizabeth Browning's poetry also deals with human love. Even though there are very similar lines among the poems, this does not show that the poets were influenced by each other.

¹ Bu çalışma III. Dil, Kültür ve Edebiyat Öğrenci Sempozyumu'nda bildirisi olarak sunulmuştur.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, akarayonca@hotmail.com

Key Words: Love, Relation, Self-sacrifice.

Giriş

Çalışmanın amacı 19. yüzyıl şairelerinden Âdile Sultan ve Elizabeth Barrett Browning'in aşk ortak temalı şiirlerini karşılaştırmalı edebiyat bilimine göre edebi ve kültürel bağlamda tahlil ederken ayrıca iki şairin aşk şiirlerini değerlendirip aralarında bir etkileşim var mı sorusuna cevap aramaktır. Âdile Sultan'ın yetişkinlik yıllarında ağabeyi Abdülmecid liderliğinde Osmanlılar Fransızlardan İngilizlere doğru yönelen bir yakınlık içerisine girmişlerdir. O yıllarda kadınlar yabancı ülkelerle, erkeklerden daha az etkileşim içindeydi. Ama Fatma Aliye Hanım'ın İslam Kadınları eserinde bahsettiği gibi elçi eşleriyle devlet adamlarının eşleri ve kızları misafir ağırlama sırasında sohbet edebiliyorlardı. Onların dilini bilen kadınlar vardı. Bu çalışmanın önemi iki şaire ve şiirlerini tahlil ederken onların etkileşimini sorgulamaktır. Çalışmada iki şair hakkında bilgi verdikten sonra aşk temalı şiirleri karşılaştırılıp tahlil edilecek ve etkileşim olup olmadığı sorgulanacaktır.

Âdile Sultan

Osmanlı sultanlarından II. Mahmud'un kızıdır. Babasının Adlî mahlasından dolayı ismi Âdile olarak babası tarafından konulmuştur. Annesi ise Zernigar Kadındır. Osmanlı hânedanı mensupları arasında yetişen divan sahibi tek kadın şair. Âdile Sultan sarayda n Kuran-ı Kerim, Arapça, Farsça, musiki ve hat dersleri almıştır (Kolay, 17). Tophane Müşiri olan Mehmed Ali Paşa ile evlenmiştir. Kendini hayır işlerine ve ibadete vakfetmiştir (Kolay, 17). 11 Mart 1923 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi, Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nden İcra Vekilleri Heyet-i Riyasetine gönderilen yazıda Anadolu'da Millî Mücadele döneminde düşman tarafından yakılan, yıkılan ve harap edilen bazı köylerin mektep, mescit ve evlerinin tamiri için Âdile Sultan Vakfından 100.000 kuruş para ayrılmış ve bu para Hilal-i Ahmer vasıtasıyla ilgili yerlere ulaştırılmıştır (Kolay, 17).

Elizabeth Barrett Browning

Batı Hind adalarında mülk sahibi olan zengin Edward Barrett Moulton ve Mary Clarke'ın kızı olarak dünyaya gelen Elizabeth Barrett Browning, Robert Browning ile evlenmiştir (Ingram, 1888). Çok iyi bir eğitim almıştır (Ingram, 1888). Homer'i orijinalinde okumaya küçük yaşta başlamıştır (Ingram, 1888). Latince ve Yunanca öğrenmiştir (Ingram, 1888).

Yöntem

Çalışmada Âdile Sultan ve Elizabeth Barrett Browning'in aşk ortak temalı şiirleri edebi ve kültürel bağlamda tahlil edilerek karşılaştıracaktır. Önce Âdile Sultan'ın aşk temalı şiiri *Gazel*

135 ve Elizabeth Barret Browning'in *Love* adlı şiiri açıklanıp karşılaştırılacaktır. Sonra Adile Sultan'ın '*Aşkda kânûn imiş 'aşıklara cevri eylemek* diye başlayan şiiriyle Elizabeth Barret Browning'in *How Do I Love Thee?* şiiri açıklanıp karşılaştırılacaktır. Sonuçta genel bir değerlendirme yapılacaktır.

(Gazel 135) Âdile Sultan

'Aşkdır min evvel ilâ âhir kevn ü mekân
 'Aşkdır gâhî dil ü cânda nihân gâhî 'ayân
 'Aşkdır eden cemâl-i pâk-i cānāna nazar
 'Aşkdır ol gonca gül rûyu için bülbül olan
 'Aşkdır dü 'âlem içre cānı yāra vaşl eden
 'Aşkdır dā'im olan hem mahrem-i esrār-ı cān
 'Aşkdır çün dilde mişbâh-ı tecelliyi yağan
 'Aşkdır bil (küntü kenz) birle miftah-ı cinān
 'Aşkdır bi-kayd pervāz eyleyip şimurğ-veş
 'Aşkdır dōst ellerini dā'ima seyrān eden
 'Aşkdır mir'āt-ı kalbi eyleyen şāf ü celî
 'Aşkdır dilde veren nūr-ı ziyāyı her zaman
 'Aşkdır kalbi kılan pür-nūr mihr-i māh-veş
 'Aşkdır şem'-i cemāle karşı pervāne yanan
 'Aşkdır hem şaykal-ı mir'at-ı eshāb-ı derūn
 'Aşkdır bir âteş-i cān-suz ey dil sen de yan
 'Aşkdır beyt-i dili meyḥāne-i 'irfān eden
 'Aşkdır Leylāları Mecnūn ü ser-gerdān eden
 Aşkdır fehmi ile iş'ār eyleyen derd-i dili
 'Aşkdır bak 'Âdile çarḥı eden keşf ü beyan

Günümüz Türkçesiyle Âdile Sultan'ın Gazeli ve Tahlili

Baştan sona, varlık her yer aşktır
 Gönülde ruhta bazen gizli bazen açık aşktır
 Sevgilinin tertemiz yüzüne bakan aşktır
 O açılmamış gül yüzü için bülbül olan aşktır
 (Burada Allah'ın cemali için gül ve O'nu şiddetli bir şekilde istemek te bülbül metaforuyla işlenmiştir.)
 İki âlem içinde ruhu sevgiliye ulaştıran aşktır

Ruhun gizli sırlarıyla daim olan aşktır

Gönülde tecellinin kandilini yakan aşktır

(Gönülde Allah'ın bilinmesi kandilin yanması metaforuyla belirtilmiştir.)

Cennetlerin anahtarı bil ki (gizli bir hazine idim) birle aşktır

(Âdile Sultan, "Bilinmeyen gizli hazineydim, bilinmeyi diledim, bilineyim diye halkı yarattım" şeklinde Kudsî Hadis olarak bilinen ifadenin aşkla cennete ulaştıracağını ifade etmektedir.)

Simurg kuşu gibi özgürce uçan aşktır

(Simurg kuşu, özgürlüğün sembolü olarak kullanılmaktadır.)

Dost illerini daima gezen aşktır

Kalb aynasını parlak ve saf eyleyen aşktır

(Bu mısrada kalp metal bir aynaya benzetilerek, aşkın onun yansıcı işlevini cila gibi etki ederek kazandırdığı mecazi bir dille anlatılmıştır.)

Gönle her zaman aydınlatan ışığı veren aşktır

Kalbi güneş ve ay gibi saf ışık kılan aşktır

Güzelin yüzünün ışığına karşı pervane gibi yanan aşktır

(Allah'ın cemali bir ışığa benzetilmeye çalışılarak sevgilinin de pervane denilen akşamları ateş yandığında ona düşen ve yanıp kül, hatta yok olan uçan böceğe benzetilmesiyle tasavvuftaki vahdet-i vücud temalı, aşığın Allah aşkıyla O'nda ifna olması görüşüne işaret edilmektedir.)

Eshab-ı Derûn'un aynasının cilası aşktır

(Âdile Sultan, velilerin yani Allah dostlarının (Eshâb-ı Derûn) gönülleri de aynaya benzetip yukarda geçen, genel ifade özelleştirilip aşkın onların gönül aynasını parlatıp Allah'ın cemalinin onların gönüllerine düşerek bilinmesini ifadeye çalışmıştır.)

Aşk yanan canın ateşidir ey gönül sen de yan

Gönül evini bilgi meyhanesi eden aşktır

(Tasavvufi şiirlerde görülen aşkın şaraba benzetilerek aşığı manevi sarhoşluğa sevketmesi ifade edilmiştir.)

Leylaları şaşkın Mecnun eyleyen aşktır

Gönlün derdini anlayışla işaret eden aşktır

Bak Âdile âlemi bulduran açıklayan aşktır

Love

by Elizabeth Barrett Browning

We cannot live, except thus mutually

We alternate, aware or unaware,

The reflex act of life: and when we bear

Our virtue onward most impulsively,

Most full of invocation, and to be

Most instantly compellant, certes, there
We live most life, whoever breathes most air
And counts his dying years by sun and sea.
But when a soul, by choice and conscience, doth
Throw out her full force on another soul,
The conscience and the concentration both
Make mere life, Love. For Life in perfect whole
And aim consummated, is Love in sooth,
As nature's magnet-heat rounds pole with pole.

Love Şiirin Türkçe Çevirisi ve Tahlili

Karşılıklı olarak yaşayamayız
Farkında veya farkında olmadan değişiyoruz,
Yaşamın refleks eylemi: ve katlandığımızda
Erdemimiz en dürtüsel olarak ileriye doğru,
En çok dualarla dolu ve olmak
En anında çekici, kesinlikle, orada
Hayatı en çok biz yaşarız, en çok havayı kim solursa o yaşar
Ve ölüm yıllarını güneşe ve denizlere göre sayıyor.
Ancak bir ruh, seçim ve vicdan yoluyla bunu yaptığında
Tüm gücünü başka bir ruha yay,
Hem vicdan hem de konsantrasyon
Sadece hayat yarat, Aşk. Mükemmel bir bütünlük içinde Yaşam için
Ve amaç tamamlanmıştır, gerçek anlamda Aşktır,
Doğanın mıknatıs ısısının kutupları kutuplara yuvarlaması gibi.
(Şair genel olarak yaşamın aşkla anlamlı olduğu, buna ulaşmak için birini sevmeye çalışmayı
ve zaman geçmeden yani ölmeden hayatı aşkla yaşamaya çalışmayı tavsiye etmektedir.)

Âdile Sultan'nin Divan'ında Yer alan Aşk Temalı Diğer Şiiri

‘Aşkda kânûn imiş ‘âşıqlara cevır eylemek
‘Āşık oldur kim cefâ-yı yâre şabretmek gerek
‘Aşk nâz ü şîve evvel gösterir ‘âşıqlara
‘Āşık ol demde oña cānı fedâ etmek gerek
‘Āşıkıñ ancak murâdı dōstunuñ maḡşūdudur
Çekse de biñ derd ü miḡnet hep şebât etmek gerek

Ārzū-yı dü cihāndan geçmedir ‘aşka nişān
 Terk-i cān edip reh-i cānāna ‘azm etmek gerek
 Āftāb-āsā bilip her zerresin nūr-ı şafā
 Her belā dōstdan gelir kim merhabā etmek gerek
 Havf-ı a‘dā eylemez olan müsellaḥ ‘aşk ile
 Yanmadan Ḥaḳḳ‘a erilmez pertev-i tevḥid gerek
 Nefsle cehd et tecellī eylesin ‘aşk-ı Ḥudā
 Beyt-i ḳalbi ‘Ādile ma‘mur ü pāk etmek gerek

Ādile Sultan’ın Divan’ında Yer alan Aşk Temalı Diğer Şiiri’nin Günümüz Türkçesi ile Açıklaması ve Tahlili

Aşkta âşıklara zorluk çıkarmak kanun gibi şarttır
 Âşığın sevgilinin çıkardığı zorluklara sabretmesi gerekir
 Aşk, ilk önce âşıklara nazlanır ve işve eder
 İşte o zaman âşığın ona canını vermesi gerekir
 Âşığın isteği sevdiğinin istediğidir
 Bin dert çekse de sevdiğini sevmeye devam etmeli ona kavuşmak için sebat etmelidir
 Aşkın işareti dünya ve ahiret zevklerinden vazgeçmektir
 Canı terkedip sevgilinin yoluna azmetmek gerekir
 Güneş gibi bilip her zerresini rahatlık ışığı
 Sevgiliden gelen belaları hoş karşılamak gerek
 Aşkla silahlanan düşmandan korkmaz
 Yanmadan Allah’u Teâlâ Hazretlerine erilmez tevhid’in ışığı gerek
 Kendi olumsuz duygularını önlemek için çalış
 Böylece Allah aşkı görünsün
 Kalp evini ey Âdile temizlemek gerek.
 (Âdile hanımın bu şiirde sabırla ve azimli bir çalışmayla tasavvufi bir olgunluğa ulaşır Allah aşkını bulup O’nda sebat etmeyi tavsiye eden mısralar kaleme aldığı görülmektedir.)

How Do I Love Thee? (Sonnet 43) by Elizabeth Barrett Browning

How do I love thee? Let me count the ways.
 I love thee to the depth and breadth and height
 My soul can reach, when feeling out of sight
 For the ends of being and ideal grace.
 I love thee to the level of every day’s
 Most quiet need, by sun and candle-light.

I love thee freely, as men strive for right.
I love thee purely, as they turn from praise.
I love thee with the passion put to use
In my old griefs, and with my childhood's faith.

I love thee with a love I seemed to lose
With my lost saints. I love thee with the breath,
Smiles, tears, of all my life; and, if God choose,
I shall but love thee better after death.

Şiirin Türkçe Çevirisi ve Tahlili

Seni nasıl severim?

Seni nasıl seviyorum? Yollarını saymama izin ver.

Seni, varlığın ve ideal zarafetin amaçları için, gözden uzakta hissettiğimde,
ruhumun ulaşabileceği derinliğe, genişliğe ve yüksekliğe kadar seviyorum.

Seni her günün en sessiz ihtiyacı kadar seviyorum, güneşle, mum ışığında.

İnsanlar hak için çabalarken ben seni özgürce seviyorum.

Ben seni saf seviyorum, onlar övgüden yüz çevirirken.

Seni eski acılarımda kullandığım tutkuyla ve çocukluğumun inancıyla seviyorum.

Seni, kayıp azizlerimle kaybetmiş gibi hissettiğim bir aşkla seviyorum.

Seni tüm hayatımın nefesiyle, gülümsemeleriyle, gözyaşlarıyla seviyorum;

ve eğer Tanrı dilerse, seni öldükten sonra daha çok seveceğim.

(Elizabeth Browning, sevgilisini neşeli ifadelerle nasıl bu dünyada ve öldükten sonra sevmeye devam edeceğini ifade etmeye çalışmıştır. Şair, fiziki ve manevi ifadeler kullanarak aşkın aşkını ifadesini ortaya koymaktadır.)

Bulgular

Âdile Sultan'ın çalışmamıza konu olan şiirleri tasavvufi neşveyle yazılmış klasik dini tasavvufi Türk divan edebiyatı şiirleridir. Elizabeth Barret Browning'in şiirleri ise sevgilisi Robert Browning'e yazılmış gibi görülmekle birlikte aşkın ilahi lütuf olduğunu belirttiği mısralar da mevcuttur.

Her iki şairin çalışmamıza konu olan ilk iki şiiri manevi olarak yoğunluk taşımaktadır. Şairler duygularını ifade için girift manalar içeren cümleler kurmuşlardır. Son iki şiirde ise şairler daha az yoğun duygu durumundadırlar. Çünkü mısralar daha kolay anlaşılan günlük dile yakın cümlelerden oluşmaktadır. Her iki şairin etkileşim içinde olduğuna dair bir delile rastlanmamıştır. Adile Sultan büyük oranda tekke edebiyatına ait mısralar yazarken Elizabeth Browning, Viktorya Döneminde yaşadığı halde Romantik dönem şiirleri gibi coşku, aşk ve taşkın duygulara yer vermiştir.

Öneriler

Daha çok Fransız edebiyatından etkilendiği söylenen Türk edebiyatının, İngiliz edebiyatını etkileyip etkilemediği veya etkilenip etkilenmediği araştırılabilir.

Kaynakça

Kolay, A. (2017). Hayırsever, Dindar, Nazik ve Şâire Bir Padişah Kızı: Âdile Sultan. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 12(2), 1-33.
<https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.306917>

Ingram, J. H. (1888). *Elizabeth Barrett Browning*. Boston. US: Roberts Brothers.

Yüksel. (2018). *Âdile Sultan Divanı Sözlüğü* (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye.

Extended Abstract

The aim of the study is to analyze the poems of the 19th century poets Adile Sultan and Elizabeth Barrett Browning which are on common theme of love. The study is conducted in a literary and cultural context according to comparative literature science. In addition, the study presents an evaluation of these love poems by the two poets to seek the answer for the question of whether there is an interaction between them. During Adile Sultan's adulthood, under the leadership of her elder brother Abdülmecid, who was a Sultan of Ottoman State, the Ottomans entered into a close relationship with the United Kingdom. In those years, women had less interaction with foreign countries than men. However, as Fatma Aliye Hanım mentioned in her book *Islamic Women*, the wives of ambassadors and the wives and daughters of statesmen of Ottoman State could have discourses. There were Ottoman women who could speak foreign

languages. In the study, after giving information about the two poets, their love-themed poems will be compared and analyzed and it will be questioned whether there is any interaction between them.

Adile Sultan is Mahmud's daughter. She was named as Adile by her father because of her father's pseudonym Adlî. His mother is Zernigar Hatun.

She is the only female poet with a divan who grew up among the members of the Ottoman dynasty. Adile Sultan was raised in the palace by taking Quran, Arabic, Persian, music and calligraphy lessons from private teachers. She was also qualified as a calligrapher by taking writing lessons from Ebubekir Mümtaz Efendi, one of the most famous calligraphers of the period. This education process made her inclined towards literature and poetry. She was married to Mehmed Ali Pasha, who was the Marshal of Tophane. She devoted herself to charity and worship. She would repair the houses and schools of the poor, send their children to school, make dowries for her brides, take care of her patients, bring water to dry fountains, and dig wells on dry roads.

Elizabeth Barrett Browning, who was born as the daughter of wealthy Edward Barrett Moulton and Mary Clarke, a property owner in the West Indies, married Robert Browning. She received a very good education. He started reading Homer in the original language at a young age. He learned Latin and Greek.

Adile Sultan's Ghazal in English

From beginning to end, existence is everywhere love
It is love in the heart and soul, sometimes hidden and sometimes open.
It is love that looks at the pure face of its lover
It is love that is a nightingale for that unopened rose face
It is love that brings the soul to the beloved within two worlds.
It is the love that is eternal with the hidden secrets of the soul
It is love that lights the lamp of manifestation in the heart
Know that the key to the heavens (I was a hidden treasure) is love with unity
It is love that flies freely like the Simurgh bird
It is love that always travels through friendly provinces
It is love that makes the mirror of the heart bright and pure.
Love is the one that gives the light that always illuminates the heart
It is love that makes the heart pure light like the sun and the moon.
It is love that burns like a moth against the light of the beautiful face
The polish of the mirror of Eshab-ı Derûn is love
Love is the fire of a burning soul, oh heart, burn too
It is love that turns the heart's home into a tavern of knowledge
It is love that makes Leylas confused and crazy

It is love that points out the troubles of the heart with understanding
Look Adile, love is the one that discovers and explains the world.

Interpretative English Translation of Love Poem of Adile Sultan

In love, creating difficulties for lovers is as necessary as a law.
The lover must be patient with the difficulties caused by his beloved.
Love first coquets and coquets lovers
That's when the lover must give his life for her
What the lover wants is what the beloved wants
Even if he suffers a thousand troubles, he should continue to love the one he loves and
persevere in order to meet her.
The sign of love is giving up the pleasures of this world and the hereafter.
It is necessary to abandon life and persevere in the path of the beloved.
Knowing like the sun, every bit of it is the light of comfort
It is necessary to welcome the troubles coming from the lover.
He who is armed with love does not fear the enemy
It is impossible to reach Allah Almighty without burning, the light of Tawhid is needed.
Work to prevent your own negative emotions
So that the love of God can be seen
It is necessary to cleanse the house of your heart, O Adile.

*Modern English Translation of How do I love thee?
How do I love you?*

How do I love you? Let me count your ways.
When I feel you out of sight, for the purposes of existence and ideal grace,
I love to the depth, breadth and height my soul can reach.
I love you as much as the quietest need of every day, with the sun and candlelight.
While people strive for justice, I love you freely.
I love you pure, while they turn away from praise.
I love you with the passion and faith of my childhood that I used in my old pains.
I love you with a love that I feel like I lost with my lost saints.
I love you with the breath of my whole life, With smiles, with tears;
and if God wishes, I will love you more after death.

Adile Sultan's poems, which are the subject of our study, are classical religious mystical Turkish divan literature poems written with Sufi joy. Although Elizabeth Barret Browning's poems seem to be written for her lover Robert Browning, there are also verses in which she states that love is a divine blessing.

The first two poems of both poets, which are the subject of our study, are spiritually intense. Poets have created sentences with intricate meanings to express their feelings. In the last two poems, the poets are in a less intense emotional state because the verses consist of sentences that are closer to daily language and are easier to understand. Even though, there are similarities between Adile Sultan's and Elizabeth Browning's poems, such as sacrifice for love, divine side of love, passion and romanticism, there is no clear evidence that the two poets interacted while they were writing their love poems. While Adile Sultan mostly wrote verses belonging to lodge literature, Elizabeth Browning, although she lived in the Victorian Era, included enthusiasm, love and overflowing emotions like Romantic period poems.